

Afdeling	: OCSW - Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Frank van Beeck (0495-575485)	DJ-499095
Portefeuillehouder	: drs. P.P.H. (Paul) Sterk	Zaaknummer:
		499094
		Publicatie:
		Openbaar

Onderwerp

Samenwerking sociaal domein Midden-Limburg West

Voorstel

1. Het convenant samenwerking sociaal domein Midden-Limburg West 2018 vast te stellen, inclusief de bijlage.
2. In te stemmen met structurele verhoging van het uitvoeringsbudget Wmo-jeugd met € 200.000 naar € 1,1 miljoen vanuit de beschikbare middelen Wmo en Jeugdhulp (integratie-uitkering gemeentefonds).
3. De portefeuillehouder, P. Sterk, volmacht te verlenen ex artikel 171Gw om tot ondertekening van het convenant over te gaan.
4. De raad te informeren via een raadsinformatiebrief en via de TILS-lijst.

Inleiding

De gemeenten Leudal, Nederweert en Weert werken samen in het sociaal domein. Op 31 augustus 2016 is deze samenwerking bestuurlijk bekrachtigd door middel van een uitvoeringsconvenant. Gezien het wederzijdse vertrouwen en het wederzijdse belang is besloten om geen einddatum aan de regeling te verbinden. In plaats daarvan is overeengekomen om de gezamenlijke afspraken periodiek te herijken, om de actualiteit en werkbaarheid te waarborgen.

Beoogd effect/doel

Gezamenlijke inzet van specifieke expertise op het gebied van (in de basis) Wmo en Jeugdwet, om de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten en risico's te beheersen, binnen de door de gemeenteraad vastgestelde beleids- en budgettaire kaders.

Weert, 17 juni 2018	S		B	W	W	W	W	W
				GG	MvdH	TG	WvE	PS
	akkoord							
	bespreken							
Soort besluit: Besluit college		03-07-2018						

In te vullen door het B&W secretariaat:

Akkoord

Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder

Anders, nl.:

Beslissing d.d.: 03-07-2018

Niet akkoord

Gewijzigde versie

A-stuk

B-stuk

C-stuk

De secretaris,

Nummer: 9

Argumenten

1.1 De gemeenten Weert, Nederweert en Leudal (Midden-Limburg West) hebben een gemeenschappelijke visie op het sociaal domein

De drie gemeenten in Midden-Limburg West delen een gemeenschappelijke visie op het sociaal domein. Deze visie is onder andere vastgelegd in de kader- en beleidsnota's die zijn opgesteld ten behoeve van het sociaal domein en daarnaast ook in de regionale notitie "Eigen kracht en samen doen!, naar een samenhangend beleid binnen het sociale domein" van september 2013. Deze visie is in 2016 samengevat en nogmaals bekrachtigd in de richtinggevende notitie "Verwerven in de transformatie van het sociale domein".

1.2 De gemeenten Weert, Nederweert en Leudal werken samen op basis van de gemeenschappelijke visie op het sociaal domein

Deze gemeenschappelijke visie geldt voor de gemeenten Leudal, Nederweert en Weert als gezamenlijk vetrekpunt voor regionale samenwerking. Op basis hiervan zijn samenwerkingsafspraken gemaakt, welke op 31 augustus 2016 zijn bestendigd in een uitvoeringsconvenant voor de subregio Midden-Limburg West, passend bij de situatie en omstandigheden zoals die op dat moment aan de orde (dan wel te voorzien) waren in het sociaal domein en de regio Midden-Limburg.

1.3 Actuele ontwikkelingen in de regio Midden-Limburg geven aanleiding om de samenwerkingsafspraken op de schaal van Midden-Limburg West te actualiseren

Vanaf 2014 wordt met wisselende intensiteit samengewerkt in de regio Midden-Limburg. Aanvankelijk is deze samenwerking ontstaan vanuit een gedeeld gevoel van urgentie in de aanloop naar de decentralisatiedatum van 1 januari 2015. De regionale samenwerking heeft daardoor met name in 2014 een gewortelde basis gekregen.

Nadat de eerste horde van de decentralisatie op 1 januari 2015 was genomen (de zogenaamde transitie, ofwel de overheveling van taken naar de gemeente), bleek de behoefte aan samenwerking steeds meer gebaseerd op overeenkomsten en verschillen in visie en ambities van de afzonderlijke gemeenten. In 2016 is daarom de samenwerking geëvalueerd. Gemeentesecretarissen en betrokken bestuurders van de zeven Midden-Limburgse gemeenten hebben op basis van deze evaluatie gezamenlijk geconcludeerd dat de urgentie tot samenwerking op de schaal van Midden-Limburg steeds verder afneemt en dat naar een schaal van samenwerken moet worden gezocht die duurzaam meerwaarde biedt.

Op tamelijk natuurlijke wijze heeft zich vervolgens een inhoudelijke verbijzondering gevormd, waarbij de drie gemeenten in Midden-Limburg West elkaar hebben gevonden en de vier gemeenten in Midden-Limburg Oost evenzeer. Waar tot in 2017 nog een gezamenlijk belang aanwezig was in de relatie naar aanbieders, blijkt dat de koers van de subregio's in 2018 dusdanig van elkaar verschilt dat 'regionaal samen doen' vervangen is door 'subregionaal uitvoeren en regionaal afstemmen'. Beide subregio's worden als gevolg hiervan geacht op eigen kracht de verdere ontwikkeling in het sociaal domein vorm te geven. Dit heeft gevolgen voor de personele capaciteit die in Midden-Limburg West wordt ingezet en maakt het opportuun om de gemaakte afspraken in het uitvoeringsconvenant te actualiseren en daarmee ook voor de toekomst te bestendigen.

Als gevolg van de regionale ontwikkelingen is 2,98 fte extra nodig voor de samenwerking in het sociaal domein. In de bijlage is deze capaciteit gespecificeerd en onderbouwd.

2.1 Gezamenlijke inzet van specifieke expertise is efficiënt en verkleint de individuele kwetsbaarheid.

De samenwerking binnen Midden-Limburg West is bedoeld om de kwetsbaarheid van individuele gemeenten bij de uitvoering van belangrijke, complexe en risicodragende

taken in het sociaal domein te verminderen en de eigen kracht van de subregio te vergroten.

De samenwerking gaat daarom over het delen van kennis, vaardigheden, capaciteit en daarmee ook over het behalen van synergie.

In het geactualiseerde convenant worden afspraken gemaakt over gezamenlijke inzet van specifieke expertise op het gebied van Wmo en Jeugdhulp, te weten strategisch beleid, beleidsondersteuning, contractmanagement, business control, informatieanalyse, communicatie, inkoop(advies) en ondersteuning. Ook de inzet van regionale beleidsexpertise op het gebied van maatschappelijke opvang en beschermd wonen is hieraan toegevoegd.

3.1 Het geactualiseerde convenant treedt na ondertekening door de betrokken wethouders in werking.

Nadat de colleges van Leudal, Nederweert en Weert hebben ingestemd met het geactualiseerde convenant, wordt deze door de betrokken wethouders van de drie gemeenten ondertekend. Vanaf dat moment treden de geactualiseerde afspraken in werking. Tot het moment van ondertekenen blijft het convenant van 31 augustus 2016 met bijbehorende afspraken van kracht.

3.2 De geactualiseerde afspraken gelden voor de duur van de raadsperiode 2018-2022

De geactualiseerde afspraken gelden voor de gehele raadsperiode 2018-2022. Het convenant zelf behoudt een open einde. De samenwerkingsintentie verloopt dus niet. In de loop van 2021 wordt de samenwerking in Midden-Limburg West opnieuw geëvalueerd in voorbereiding op het maken van nieuwe afspraken voor de volgende (raads)periode.

4.1 Regionale samenwerking is van strategisch belang voor de bestuurskracht in het sociaal domein

Het geactualiseerde convenant omvat uitvoeringsafspraken in het sociaal domein, passend binnen de door de gemeenteraad vastgestelde beleids- en budgettaire kaders. Vaststelling van deze afspraken is een bevoegdheid van het college van B&W.

Gelet op het strategisch belang van de samenwerking voor een duurzame transformatie in het sociaal domein (kwaliteit en betaalbaarheid) wordt voorgesteld om de raad te informeren door middel van bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Kanttekeningen en risico's

1.1 De lokale autonomie blijft gewaarborgd

Er is gekozen voor een besturings- en overlegmodel dat rekening houdt met lokale differentiatie, met een ambtelijke regiegroep (ambtelijk opdrachtgever) en een stuurgroep (bestuurlijk opdrachtgever), met daarin de wethouders sociaal domein. De beleidsvoorbereiding en de uitvoering van taken in het sociaal domein worden als een gezamenlijk proces uitgevoerd, waarbij de eigenheid en zelfstandigheid van de afzonderlijke gemeenten gewaarborgd blijven.

1.2 Relatiebeheer regio Midden-Limburg

De samenwerking in het sociaal domein wordt georganiseerd op subregionale schaal. Periodiek vindt zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau nog wel afstemming plaats tussen Midden-Limburg West en Midden-Limburg Oost. Deze afstemming is erop gericht om de onderlinge relatie tussen beide subregio's te onderhouden, praktijkervaringen te delen, elkaar te inspireren en gezamenlijk oog te houden voor de werkbaarheid en kwaliteit van regionaal opererende aanbieders.

1.3 De afspraken hebben in de basis betrekking op Wmo en Jeugdhulp, met de intentie om dit op termijn verder te verbreden

Voor de Participatiewet blijft de wettelijk vastgestelde Arbeidsmarktregio Midden-Limburg van kracht. Evenals dat nu het geval is, staat dit integraal beleid niet in de weg. De transformatie gaat immers over het gehele sociale domein, inclusief aanpalende terreinen, zoals onderwijs, sport, cultuur en veiligheid. Vandaar dat in het convenant is opgenomen dat een verdere verkenning plaatsvindt van een gezamenlijke inzet van die ambtelijke capaciteit, met als doel nog beter gebruik te maken van elkaars expertise, kosten te reduceren en de kwetsbaarheid te verkleinen.

1.4 Er zijn nog onzekerheden met betrekking tot de meerjarenprognoses Wmo en jeugdhulp

- Het financieel effect van de nieuwe manier van inkopen van Jeugdhulp en Wmo vanaf 2018 tekent zich pas in de loop van 2019 af.
- Het beroep op Wmo begeleiding is de afgelopen jaren toegenomen. De kans is aanwezig dat deze ontwikkeling zich doorzet.
- De gevolgen van de (gedeeltelijke) overheveling van de integratie-uitkering sociaal domein naar de algemene uitkering per 2019 moeten door het Rijk nog (gedeeltelijk) inzichtelijk gemaakt worden (vaststellen verdeelmaatstaven e.d.).

Financiële, personele en juridische gevolgen

Financieel

In de exploitatieopzetten jeugd en Wmo van de gemeente Weert is in de afgelopen jaren rekening gehouden met een jaarlijks budget voor de uitvoering van in totaal € 900.000. Dit bedrag is toentertijd als indicatie gehanteerd, zonder dat hiervoor betrouwbare praktijkgegevens beschikbaar waren. Het uitvoeringsbudget wordt ingezet voor zowel lokale als regionale taken, waaronder:

- consulenten / regisseurs
- beleidscapaciteit
- contractmanagement en inkoop
- business control en informatieanalyse
- De Vraagwijzer
- ICT
- administratie en facturatie

Inmiddels hebben we een aantal jaren ervaring met de vernieuwde opgaven in het sociaal domein en kunnen we – rekening houdend met de ontwikkelingen in de regionale samenwerking - inschatten dat vanaf 2018 structureel een bedrag van € 1,1 miljoen voor de uitvoering noodzakelijk is (zie de bijlage voor een nadere specificatie m.b.t. de regionale kosten). Op basis van de huidige inzichten bieden de structureel beschikbare middelen voor Wmo en jeugdhulp samen hiervoor voldoende ruimte, waarbij wel nadrukkelijk wordt gewezen op de kanttekening die in de vorige paragraaf is opgenomen m.b.t. de onzekerheid in de meerjarenprognoses. Met name de exploitatie van de Wmo lijkt financieel meer onder druk te komen staan in relatie tot de beschikbare middelen, in de 2^e tussenrapportage 2018 en de begroting 2019 wordt u hierover verder geïnformeerd.

De uitvoeringskosten blijven, ook na het verruimen van het uitvoeringsbudget, relatief laag ten opzichte van de totale begroting Wmo en Jeugdhulp; afgerond 7% van ruim € 16 miljoen. En belangrijker nog, het verruimen van het uitvoeringsbudget heeft geen nadelig effect op de zorg aan onze inwoners. Andersom geldt dat wanneer deze extra financiële middelen voor de uitvoering niet beschikbaar worden gesteld, dit wél grote risico's voor de zorg met zich meebrengt.

In de exploitatieopzetten 2019 en verder m.b.t. de nieuwe taken Wmo en jeugd wordt rekening gehouden met de bijdragen aan het uitvoeringsbudget Wmo en jeugd tot een totaalbedrag van € 1,1 miljoen. Deze exploitatieopzetten worden vervolgens verwerkt in de begroting 2019 incl. Meerjarenraming. De exploitatieopzetten voor 2018 worden aangepast op het onderdeel uitvoeringsbudget.

Personeel

Een belangrijk deel van de benodigde regionale capaciteit is reeds voorzien door inzet van personeel vanuit de drie samenwerkende gemeenten. In overleg met de gemeenten Leudal en Nederweert worden afspraken gemaakt over de werving- en selectieprocedure voor de posities die nog niet zijn ingevuld. Hierover is in de basis afgesproken dat ook deze bemensing, waar mogelijk, in de eerste plaats wordt georganiseerd met inzet van personeel vanuit de eigen organisaties. Wanneer dat niet mogelijk is vindt externe werving plaats. Nieuwe medewerkers komen in dienst bij één van de samenwerkende gemeenten. De personele lasten worden naar inwoneraantal tussen de samenwerkende gemeenten verdeeld en verrekend.

Juridisch

De eerder gekozen rechtsvorm 'Regeling zonder meer' (artikel 1 Wet gemeenschappelijke regelingen) leent zich goed voor samenwerking op vlak van beleidsvoorbereidings- en uitvoeringstaken in het sociaal domein en wordt derhalve gehandhaafd. Beleidsmatige keuzes worden in deze constellatie gemaakt door de bestuursorganen van de deelnemende gemeenten. Het gaat om taken die zijn toebedeeld aan het college van burgemeester en wethouders.

Met het uitbreiden van de regionale capaciteitsinzet nemen de (financiële) risico's in de samenwerking toe. Om die reden zijn extra bepalingen in het convenant toegevoegd die de juridische basis voor een stabiele samenwerking verder versterken. Deze bepalingen hebben betrekking op het tussentijds beëindigen van de samenwerking door een van de partijen en over mogelijke personele kwesties met financiële gevolgen.

Uitvoering/evaluatie

In de loop van 2021 vindt een evaluatie op proces en resultaat plaats, in voorbereiding op het maken van nieuwe afspraken voor de volgende (raads)periode. Tussentijds vindt evaluatie plaats, om de werkbaarheid van de gemaakte afspraken te toetsen en waar nodig - binnen de handelingsruimte van het convenant - bij te stellen.

Communicatie/participatie

De raad wordt geïnformeerd via een raadsinformatiebrief en via de TILS-lijst.

Overleg gevoerd met

Intern:

M. Rosbergen; juridisch adviseur
P. Vos; financieel adviseur
D. Louwers, businesscontrol sociaal domein
G. Poell, strategisch beleidsadviseur MLW

Extern:

Gemeenten Nederweert en Leudal

Bijlagen:

- Uitvoeringsconvenant Sociaal Domein MLW
- Oplegnotitie bij uitvoeringsconvenant
- Raadsinformatiebrief